

Den reviderade Eurocontrolkonventionen

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet proposition 2003/04:67 om den reviderade Eurocontrolkonventionen.

Eurocontrol är den europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst, där Sverige är medlem sedan år 1995. De konventioner som ligger till grund för det internationella samarbete som bedrivs genom Eurocontrol har dels omarbetats, dels förts samman till en konvention.

Regeringens förslag har inte föranlett några motioner. Utskottet föreslår att riksdagen tillstyrker regeringens förslag om godkännande av den reviderade Eurocontrolkonventionen och de lagändringar som föranleds därav, bl.a. i luftfartslagen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Vissa bakgrundsuppgifter	5
Eurocontrol	5
EG:s regelverk om ett gemensamt luftrum	5
Nationella regler	6
Propositionen.....	7
Utskottets ställningstagande	7
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	8
Propositionen.....	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Den reviderade Eurocontrolkonventionen

Riksdagen godkänner den reviderade Eurocontrolkonventionen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:67 i denna del.

2. Lagförslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till

- a) lag om ändring i luftfartslagen (1957:297),
- b) lag om ändring i lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter,
- c) lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning,
- d) lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:67 i denna del.

Stockholm den 27 april 2004

På trafikutskottets vägnar

Claes Roxbergh

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Claes Roxbergh (mp), Elizabeth Nyström (m), Jarl Lander (s), Erling Bager (fp), Hans Stenberg (s), Krister Örnfjäder (s), Claes-Göran Brandin (s), Jan-Evert Rådström (m), Monica Green (s), Runar Patriksson (fp), Sven Bergström (c), Björn Hamilton (m), Börje Vestlund (s), Mikael Oscarsson (kd), Karin Thorborg (v) och Mariam Osman Sherifay (s).

Redogörelse för ärendet

Propositionens huvudsakliga innehåll

Sverige är sedan den 1 december 1995 medlem i Eurocontrol, den europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst. De konventioner som ligger till grund för det internationella samarbete som bedrivs genom Eurocontrol har omarbetats och arbetats samman till den reviderade Eurocontrolkonventionen.

I propositionen föreslår regeringen att riksdagen godkänner den reviderade Eurocontrolkonventionen. Som en följd av godkännandet föreslås vissa lagändringar, bl.a. i luftfartslagen (1957:297).

Lagförslagen föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner den reviderade Eurocontrolkonventionen och antar de lagändringar som föranleds av ett godkännande.

Vissa bakgrundsuppgifter

Eurocontrol

Den europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst, Eurocontrol, bildades i Bryssel år 1960 och har numera 32 medlemsstater.

Den ursprungliga tanken var att Eurocontrol skulle utöva operativ flygtrafikledning. Emellertid kom Eurocontrol att i stället definieras huvudsakligen som ett planeringsorgan med uppgift att harmonisera de fördragsslutande parternas flygtrafiktjänster- och system i syfte att införa ett enhetligt europeiskt flygledningssystem. Sedan år 1996 finns en gemensam flödesplaneringsenhet inom Eurocontrol. Vidare fastställer och uppbär organisationen s.k. undervägsavgifter för medlemsstaternas räkning. En undervägsavgift avser ersättning för den flygtrafiktjänst och de navigeringshjälpmedel och andra hjälpmedel som en överflugen stat tillhandahåller under en flygning, utom vid start och landning samt ut- och inflygning.

Eurocontrol styrs i dag av två konventioner, nämligen

- den internationella Eurocontrolkonventionen om samarbete för luftfartens säkerhet, med i Bryssel 1981 vidtagna ändringar (Eurocontrolkonventionen),
- den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter (den multilaterala överenskommelsen).

Sverige är medlem i Eurocontrol sedan den 1 december 1995 och tillträdde den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter med verkan från den 1 januari 1997 (prop. 1993/94:104, bet. 1993/94:TU19, rskr. 1993/94:201, bet. 1994/95:TU1, rskr. 1994/95:48).

EG:s regelverk om ett gemensamt luftrum

EG:s regelverk för förverkligandet av ett gemensamt europeiskt luftrum trädde i kraft den 20 april 2004. Regelverket gäller

- en ramförfordning om inrättande av ett gemensamt europeiskt luftrum,
- en förordning om planering och användning av det gemensamma europeiska luftrummet,

- en förordning om tillhandahållande av flygtrafiktjänster inom det gemensamma europeiska luftrummet och
- en förordning om driftskompatibiliteten hos det europeiska nätet för flygledningstjänst.

I förordningarna pekas Eurocontrol ut som ett expertorgan som skall biträda gemenskapen på olika sätt vid förverkligandet av det gemensamma luftrummet, exempelvis i arbetet med att ta fram olika former av genomförandebestämmelser.

Nationella regler

Flygtrafiktjänsten

Bestämmelser om flygtrafikledning finns i luftfartslagen (1957:297). I 6 kap. 3 § sägs att det för att trygga och underlätta luftfarten skall finnas flygtrafiktjänst. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har rätt att meddela föreskrifter om flygtrafiktjänsten. Det är Luftfartsverket som har ålagts att fastställa uppgifter för och omfattning av flygtrafikledningstjänst m.m. Luftfartsverket har i sin tur möjlighet att uppdra åt innehavare av flygplats eller annan att ombesörja den flygtrafiktjänst som, med hänsyn till förhållandena, skäligen kan åläggas honom. Vidare har Luftfartsverket bemyndigat Eurocontrol att utöva flödesplanering inom den svenska flyginformationsregionen.

Undervägsavgifter

Luftfartslagen innehåller också bestämmelser med avseende på undervägsavgifter. Enligt 6 kap. 13 § i denna lag får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela föreskrifter om avgifter för användning av allmänna flygplatser eller andra allmänna anläggningar eller tjänster för luftfarten. I den omfattning som följer av 1981 års multilaterala överenskommelse om undervägsavgifter skall Eurocontrol meddela föreskrifter om, påföra och driva in undervägsavgifter. I Sverige finns en särskild lag som reglerar frågor om erkännande och verkställighet av utländska avgöranden om undervägsavgift, lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till Eurocontrolkonventionen.

Immunitet och privilegier

Eurocontrolkonventionen och dess bilagor innehåller ett flertal bestämmelser rörande immunitet och privilegier. I bilagan till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall stadgas i punkt 46 att immunitet och/eller privilegier gäller för Eurocontrol, medlemsstaternas representanter i organisationen m.fl.

Propositionen

I propositionen redovisas att de konventioner som ligger till grund för det internationella samarbete som bedrivs genom Eurocontrol har dels reviderats, dels förts samman under benämningen den reviderade Eurocontrolkonventionen. Den multilaterala överenskommelsen upphävs således och ersätts med bilaga IV till den reviderade konventionen.

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner den reviderade Eurocontrolkonventionen. Som en följd av ett godkännande behövs även vissa lagändringar, nämligen i luftfartslagen (1957:297), lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter, lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning samt lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall. Regeringen föreslår att riksdagen antar dessa lagändringsförslag.

I några fall aktualiseras frågan om huruvida ett godkännande av den reviderade Eurocontrolkonventionen förutsätter ytterligare överlåtelse av beslutanderätt enligt 10 kap. 5 § regeringsformen och därmed skulle kräva beslut av riksdagen enligt den ordning som gäller för stadgande av grundlag. Övervägandena rör bestämmelser om undervägsavgifter, flödesplanering och rådets befogenheter avseende villkoren för flödesplaneringen.

Enligt regeringens bedömning förutsätter den reviderade Eurocontrolkonventionen ingen ytterligare överlåtelse av beslutanderätt. Det är också den slutsats som Lagrådet redovisar i sitt yttrande över den av regeringen överlämnade remissen.

Den reviderade Eurocontrolkonventionen träder i kraft när alla Eurocontrols medlemsstater har ratificerat den. Av denna anledning föreslås att lagförslagen i propositionen skall träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag och föreslår sålunda att riksdagen godkänner den reviderade Eurocontrolkonventionen och antar de lagändringar som föranleds av ett godkännande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

2003/04:67:Den reviderade Eurocontrolkonventionen

1. Riksdagen godkänner den reviderade Eurocontrolkonventionen (avsnitt 7.1).

Riksdagen antar regeringens förslag till

2. lag om ändring i luftfartslagen (1957:297),
3. lag om ändring i lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter,
4. lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning,
5. lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (1957:297)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 13 § luftfartslagen (1957:297)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.
13 §²

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för användning av allmänna flygplatser eller andra allmänna anläggningar eller tjänster för luftfarten.

I den omfattning som följer av 1981 års multilaterala överenskommelse om undervägsavgifter skall Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst (Eurocontrol) meddela föreskrifter om, påföra och driva in undervägsavgifter.

I den omfattning som följer av bilaga IV till den reviderade internationella Eurocontrolkonventionen skall Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst (Eurocontrol) meddela föreskrifter om, påföra och driva in undervägsavgifter.

Beslut enligt första stycket angående avgift som är förfallen till betalning får verkställas enligt utsökningsbalken.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Lagen omtryckt 1986:166.

² Senaste lydelse 1994:2086.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter samt 1 och 3–7 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lag med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter

Föreslagen lydelse

Lag med anledning av Sveriges tillträde till den reviderade internationella Eurocontrolkonventionen

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om behörighet för domstolar och andra myndigheter i mål om betalningsskyldighet för undervägsavgift enligt *1981 års multilaterala överenskommelse om undervägsavgifter* samt om erkännande och verkställighet av utländska avgöranden om undervägsavgifter som grundas på *överenskommelsen*.

Denna lag innehåller bestämmelser om behörighet för domstolar och andra myndigheter i mål om betalningsskyldighet för undervägsavgift enligt *bilaga IV till den reviderade internationella Eurocontrolkonventionen* samt om erkännande och verkställighet av utländska avgöranden om undervägsavgifter som grundas på *konventionen*.

3 §

Lagen gäller inte om *Europeiska organisationens för säkrare flygtrafiktjänst (Eurocontrol) utökade kommitté* enhälligt beslutat att avstå från indrivning av den ifrågavarande undervägsavgiften.

Lagen gäller inte om *rådet inom Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst (Eurocontrol)* enhälligt beslutat att avstå från indrivning av den ifrågavarande undervägsavgiften.

4 §

Talan i mål om betalningsskyldighet för undervägsavgift skall väckas där svaranden har sitt hemvist.

Om svaranden saknar hemvist i någon stat som tillträtt *överenskommelsen* skall talan inom en fördragsslutande *stats* territorium väckas där svaranden

Om svaranden saknar hemvist i någon stat som tillträtt *konventionen* skall talan inom en fördragsslutande *parts* territorium väckas där svaranden har ett

har ett driftställe eller, om han inte har något driftställe i den staten, där svaranden har tillgångar.

Om behörighet enligt första eller andra stycket saknas skall talan väckas där Eurocontrol har sitt huvudkontor.

5 §

Bestämmelserna i denna lag om erkännande och verkställighet av utländska avgöranden om undervägsavgift skall tillämpas i förhållande till stat som har tillträtt 1981 års multilaterala överenskommelse.

Bestämmelserna i denna lag om erkännande och verkställighet av utländska avgöranden om undervägsavgift skall tillämpas i förhållande till stat som har tillträtt bilaga IV till den reviderade internationella Eurocontrolkonventionen.

6 §

Ett utländskt avgörande om betalningsskyldighet för undervägsavgift grundat på 1981 års multilaterala överenskommelse gäller, om annat inte följer av 7 §, här i landet, när avgörandet är slutligt och har meddelats antingen av en domstol eller av en administrativ myndighet om myndighetens avgörande kunnat överklagas till domstol.

Ett utländskt avgörande om betalningsskyldighet för undervägsavgift grundat på bilaga IV till den reviderade internationella Eurocontrolkonventionen gäller, om annat inte följer av 7 §, här i landet, när avgörandet är slutligt och har meddelats antingen av en domstol eller av en administrativ myndighet om myndighetens avgörande kunnat överklagas till domstol.

7 §

Erkännande av utländskt avgörande skall vägras

1. om domstolen eller den administrativa myndigheten inte var behörig enligt 4 §,

2. om erkännande av avgörandet är uppenbart oförenligt med grunderna för rättsordningen här i landet,

3. om gäldenären inte underrättats om det rättsliga förfarandet eller en administrativ myndighets avgörande i sådan tid att han kunnat föra sin talan eller överklaga till domstol,

4. om talan om samma sak är anhängig vid domstol eller administrativ myndighet här i landet och denna talan har väckts innan talan väcktes i den andra staten,

5. om avgörandet är oförenligt med ett här i landet meddelat avgörande angående samma sak,

6. om domstolen eller den administrativa myndigheten i den stat där avgörandet meddelats för att komma fram till sitt avgörande avgjort en preliminär fråga rörande fysiska personers rättsliga ställning, rättskapacitet eller rätts-handlingsförmåga, rätt till egendom grundad på makars förmögenhetsförhållanden, arv eller testamente i strid med en här i landet gällande internationellt privaträttslig bestämmelse, såvida inte resultatet skulle ha blivit detsamma vid tillämpning av här i landet gällande internationellt privaträttsliga bestämmelser.

Ny prövning av själva saken är inte tillåten.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Ansökan skall göras hos kronofogdemyndigheten i den region där svaranden har sitt hemvist. Som hemvist anses därvid den ort där han är bosatt samt, beträffande dödsbo, den ort där den döde senast var bosatt och, beträffande annan juridisk person, den ort som enligt 10 kap. rättegångsbalken grundar domstols behörighet i tvistemål i allmänhet.

Ansökan får också göras hos kronofogdemyndigheten i den region där egendom som tillhör svaranden finns eller där verkställighet annars lämpligen kan ske.

Ansökan mot flera svarande får göras hos den kronofogdemyndighet som enligt första eller andra stycket är behörig i fråga om någon av dem, om ansökningen beträffande var och en stöder sig på väsentligen samma grund.

Avser en ansökan om betalningsföreläggande åläggande att betala en undervägsavgift enligt 1981 års multilaterala överenskommelse om undervägsavgifter skall i stället för vad som sagts i denna paragraf bestämmelserna i 4 § lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den multilaterala överenskommelsen om undervägsavgifter tillämpas.

Avser en ansökan om betalningsföreläggande åläggande att betala en undervägsavgift enligt bilaga IV till den reviderade internationella Eurocontrolkonventionen skall i stället för vad som sagts i denna paragraf bestämmelserna i 4 § lagen (1994:2087) med anledning av Sveriges tillträde till den reviderade internationella Eurocontrolkonventionen tillämpas.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse 1997:369.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att bilagan till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Bilaga²

Immunitet och/eller privilegier gäller för följande		Tillämplig internationell överenskommelse
Internationella organ	Fysiska personer	
46 Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst	Medlemsstaternas represententer i organisationen, organisationens personal jämte deras familjemedlemmar som ingår i hushållet samt <i>Organets</i> generaldirektör	Den internationella Eurocontrol-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet med i Bryssel 1981 vidtagna ändringar

Föreslagen lydelse

Bilaga

Immunitet och/eller privilegier gäller för följande		Tillämplig internationell överenskommelse
Internationella organ	Fysiska personer	
46 Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst	Medlemsstaternas represententer i organisationen, organisationens personal jämte deras familjemedlemmar som ingår i hushållet	Den internationella Eurocontrol-konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet med i Bryssel 1997 vidtagna ändringar

¹ Lagen omtryckt 1994:717.

² Senaste lydelse 2002:621.

samt *det samt bilagorna I-IV*
verkställande till den reviderade
organets konventionen
generaldirektör

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.